

Maaelu Edendamise Sihtasutus

Riskijuhtimise võimalused

Raul Rosenberg
juhatuse esimees

30.07.2018
ETKI

Riskid:

1. Sisemised

- Ettevõtja ja juhtkonna teadmised erinevate riskide olemasolust
- Agrotehnilised võtted, kultuurid ehk taimekasvatusplaan jne
- Varad (maa olemasolu, masinad, finantsid)
- Tehnoloogiline võimekus

Sisemised riskid ehk puudujäägid ettevõtte majandamisel ilmnevad teravalt väliste riskide realiseerumisel

2. Välimised

- Ilmastik
- Turud
- Taudid
- Poliitikad

Ettevõtjal peab olema piisavalt teadmisi ettevõtte majandamiseks ja väliste riskide ületamiseks.

Võimalikud lahendused:

1. Sisemised

- Ettevõtjate koolitus
- Töötajate koolitus
- Ettevõtte arendamine kõikidele riskidele vastupidavaks ehk tugev omakapital hea majandamise tulemusena

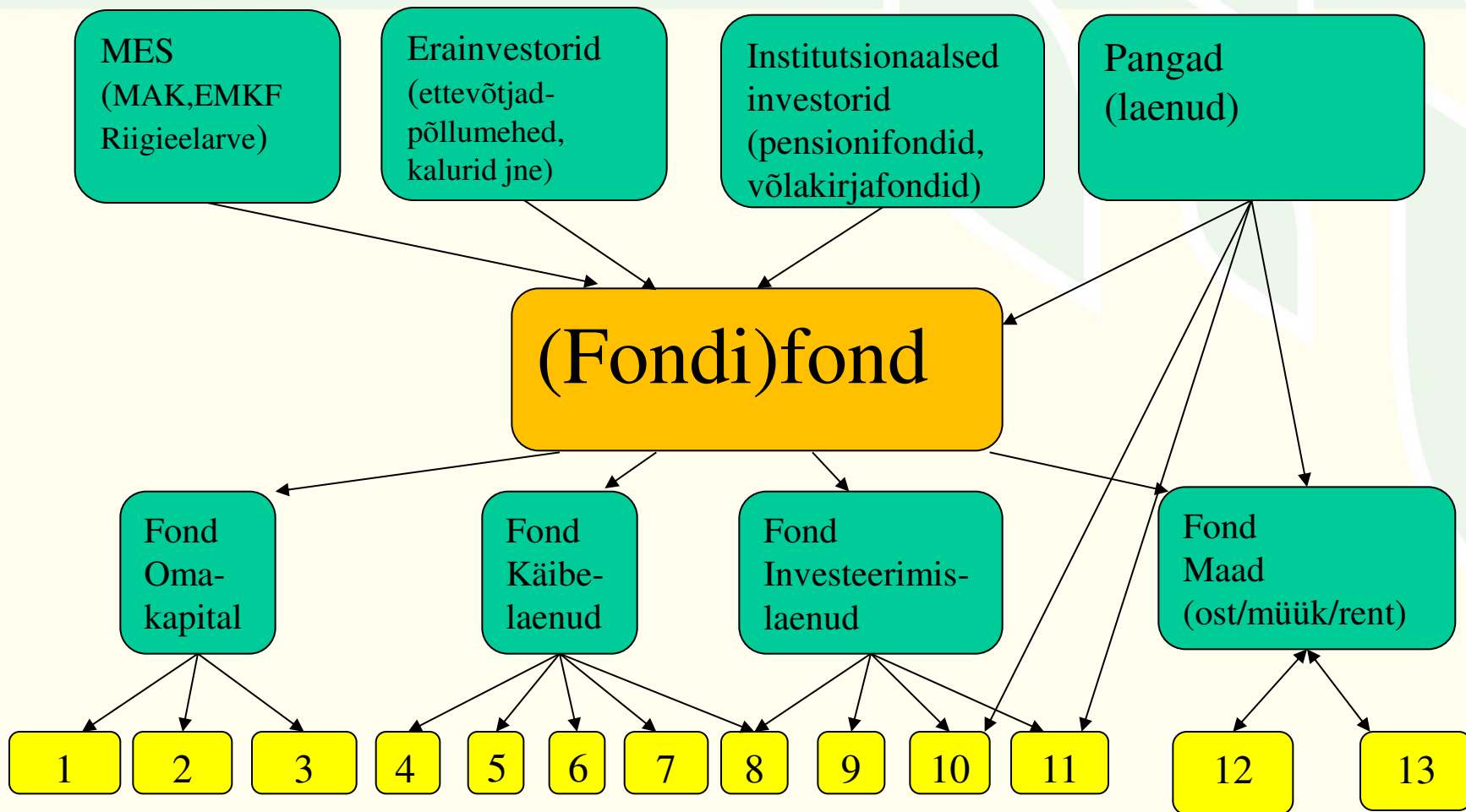
2. Välimised

ainult toetusraha baasil väliseid riske katta ei ole võimalik, vajadus nende jaoks suurem, kes on teinud suuri investeeringuid või on alustavad ettevõtjad

- **Otsetoetused**– aitab kulusid katta ja omakapitali moodustada (võrdne tase EL-s)
- **Kindlustus**– loomade kindlustus olemas, saagikindlustus ?– loomisel
- **Käibelaen**– aitab üle elada aja, kui vähesest saagist või maailmaturgude kaitumisest tekivad ajutised makseraskused (Eestis vajadus 50 mln eurot)
- **Pikaajalised investeerimisläänud**– aitavad struktuurseid muudatusi teha (MES vajadus 100 + pangad omaltpoolt 100)
- **Omakapitali investeeringud**– aitavad kaasa nii riskide maandamiseks kui ka uute suurte investeeringute tegemisel ja alustavate ettevõtjate turule tulekul
- **Bürokraatia vähendamine ja paindlikumaks muutmine**

Ettevõtjal peab olema piisavalt teadmisi ettevõtte majandamiseks ja väliste riskide ületamiseks.

Ettevõtete finantseerimine koos erakapitaliga

Peab leidma fondi valitseja, keda investorid usaldavad, peab olema äriühing.

Erakapitali kaasamine

1. MES saab tegeleda laenutoodetega järgides riigiabi reegleid
2. MES ei saa hallata fonde koos erakapitaliga
3. MES saab osta osakuid ehk investeerida erafondihalduri poolt hallatavasse fondi
4. Toetust ei vaja kõik, kuid and võtavad selle rõõmuga vastu – see tekitab ühiskonnale suure kulu, kuid ei pruugi piisavalt aidata abivajajaid
5. Laenu võimaldamine turutõrke olukorras võimaldab säilitada konkurentsi. Tugeva omakapitaliga ettevõtted ei vaja ka laenu.
6. Põllumajandustootjate ja ühistute poolt võiks asutada AS-i või OÜ, kes tegeleb fondide haldamisega. Alternatiivina võiks kaaluda mõne olemasoleva erafondihalduri kasutamist.

OLULINE ON FONDIHALDURI USALDUS – SEDA ON TARVIS FINANTSEERIJATELE

Realne on süsteem käivitada siis, kui valitsus on võtnud vastu otsuse finantseerida MES-i omakapitali näiteks 10 mln euroga (sihtotstarbega käibelaenu ja fondiosakute ost). Riigile ei ole see eelarvekulu, vaid finantseerimistehing ehk investeering.

Tänan!